

فتوای اخیر آیت‌الله زنجانی خلاف اجماع علمای شیعه و سنی است/ این قول هیچ سندیتی ندارد

معاون پژوهشی دانشگاه باقرالعلوم(ع) با بیان اینکه، فتوای اخیر آیت‌الله بیات زنجانی، خرق اجماع کل علمای عالم اسلام است، گفت: این قول با اجماع مرتب علما در طول تاریخ و اجماع مرتب علما در عصر حاضر مخالفت دارد، لذا این قول هیچ سندیتی ندارد.

معاون پژوهشی دانشگاه باقرالعلوم(ع) با بیان اینکه، فتوای اخیر آیت‌الله بیات زنجانی، خرق اجماع کل علمای عالم اسلام است، گفت: این قول با اجماع مرتب علما در طول تاریخ و اجماع مرتب علما در عصر حاضر مخالفت دارد، لذا این قول هیچ سندیتی ندارد.

به گزارش خبرنگار مهر، آیت‌الله بیات زنجانی، چندی پیش در فتوایی تازه، آب نوشیدن را در شرایطی خاص برای روزه داران جایز دانستند. در سایت وی آمده است: «با استناد به موثقه عمار و روایت مفصل ابن عمر از امام صادق(ع) که در باب ۱۶ وسائل الشیعه از ابواب "من یصح منه الصوم" آمده است، کسانی که روزه می‌گیرند ولی تاب و تحمل تشنگی را ندارند، فقط به اندازه‌ای که جلوی تشنگی‌شان را بگیرد می‌توانند آب بنوشند و در این حالت روزه‌شان باطل نبوده و قضا هم ندارند.

در این سایت اشاره شده که: «نظر فقهی معظم له در رساله عملیه به این شکل نبوده و این نظر فقهی جدید ایشان است. البته آیت‌الله بیات زنجانی در پاسخ به یک استفتا درباره اینکه «آیا فردی که در چنین شرایطی قرار گرفته، می‌تواند احتیاطاً و از روی استحباب روزه خود را قضا کند؟" پاسخ داده اند: «احتیاط همیشه امری پسندیده است و در فرض سؤال نیز احتیاط مستحب آن است که فرد روزه خود را در وقت مقتضی، قضا کند.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد مهدی گرجیان، عضو هیئت علمی گروه فلسفه و کلام و معاون پژوهشی و فناوری اطلاعات دانشگاه باقرالعلوم(ع) در مورد این نظر گفت: این فتوا، خرق اجماع کل علمای عالم اسلام است. اگر قوی در میان اقوال مطرح شود که در طول تاریخ هیچ قوی با او همراهی نکند؛ مثل همین حالتی که اکنون به وجود آمد. به آن خرق اجماع مرتب می‌گویند، چون نه علمای شیعه و نه علمای سنی تاکنون چنین اظهار نظری نداشتند.

وی افزود: ممکن است کسی بخواهد حرف جدیدی بزند تا دیگران بگویند او نوپرداز است و معروف شوم، به تعبیر آیت‌الله فاضل لنکرانی قول مخالف بگو تا معروف شوی، اگر این گونه باشد بحث مبنای دینی ندارد اما اگر بخواهد مبنای دینی داشته باشد این قول با اجماع مرتب علما در طول تاریخ و اجماع مرتب علما در عصر حاضر مخالفت دارد، لذا این قول هیچ سندیتی ندارد و اگر سندیتی داشت در طول تاریخ یکی از علمای شیعه و سنی به چنین قوی قائل می‌شد.

وی در پاسخ به این سؤال که ایشان در مقدمه این فتوا استناد می‌کند به حدیثی و بعد نتیجه می‌گیرد، نظر شما در این ارتباط چیست؟، گفت: بسیاری از فتوای ناصحیه هم مستند به حدیث است اما چه حدیثی؟ اولاً باید سند حدیث را نگاه کرد. دوم باید دلالت را نگاه کرد یعنی حدیث سندا و دلالتاً باید مورد تأیید باشد.

گرجیان در ادامه سخنانش اظهار داشت: حدیثی که ایشان مطرح می‌کند در رابطه با "ذی العطاش" است. ذی العطاش به افرادی می‌گویند که بیماری تشنگی شدید دارند اگر این افراد چند دقیقه ای آب نخورند می‌میرند. یعنی اگر هر روز بیست لیتر هم آب بخورد باز احساس تشنگی می‌کند. ذی العطاش مورد مستثنی است؛ فردی است که بیمار است و همیشه باید آب بنوشد و اگر چند دقیقه ای آب نخورد می‌میرد. البته ذی العطاش فردی است که هیچ گاه امید سلامتی و خوب شدن ندارد تا در آن زمان روزه بگیرد. نمی‌توان این حالت را با حالت بیان شده توسط آقای زنجانی مقایسه کرد این همان قیاس ابوحنیفه است که امام صادق(ع) در پاسخ او فرمود این قیاس ابلیس است.